

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส
จังหวัดชัยภูมิ

KNOWLEDGE MANAGENENT FOR DEVELOPMENT OF SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN CHATTURAT DISTRICT
OF CHAIYAPHUM PROVINCE

พระสอนสิน ปณญาวโร (บุญสูงเนิน)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส
จังหวัดชัยภูมิ

พระสอนสิน ปณฺญาวโร (บุญสูงเนิน)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Knowledge Management for Development of Sub-District
Administrative Organizations in Chaturat District
of Chaiyaphum Province

Phrasonsin Paññāwaro (Bunsungnoen)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์เรื่อง
“การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบคุษนิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ
(พิมพ์ชื่อประธานกรรมการ)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อกรรมการตรวจสอบ/ภายนอก)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อกรรมการตรวจสอบ)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อประธานกรรมการควบคุม)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อกรรมการควบคุมร่วม)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผศ.ดร.ธิดาฉวี หมั่นมี ..... ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ ..... กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย .....
(พระสอนสิน ปญญาวโร)

- ชื่อสารนิพนธ์** : การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
- ผู้วิจัย** : พระสอนสิน ปณญาโร (บุญสูงเนิน)
- ปริญญา** : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : ผศ. ดร.ธิดาวิภา หมั่นมี, พธ.บ. (สังคมศึกษา), พธ.ม. (ปรัชญา), พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
  - : ผศ. ดร.อนุวัต กระสังข์, พธ.บ. (พระพุทธศาสนา), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๔ มีนาคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๗๖ กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๑๘๘ คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ๓๕๖ คน คำนวณจากสูตรทาร์ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการพรรณนาแจกแจงความถี่ประกอบตาราง และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑ มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๒๙ ปี มีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ๖ ปี มีจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓

๒) ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓) ปัญหา อุปสรรค การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ คือ ๑. บุคลากรไม่มีการจัดบันทึกปัญหาที่พบในการดำเนินงานต่าง ๆ ๒. อบรมไม่มีการสนับสนุนให้พนักงานสร้างกลุ่มเครือข่ายความรู้ ๓. บุคลากรขาดการนำปัญหาและอุปสรรคที่รวบรวมไว้มาศึกษาและหาทางแก้ไข ๔. ไม่มีการติดตามผลงานเพื่อนำมาทบทวน ๕. ไม่มีการอบรมและยกปัญหาที่เกิขึ้นมาวินิจฉัย ๖. ไม่มีการเผยแพร่แบ่งปันความรู้ ๗. การเรียนรู้งานจะเป็นแบบส่งต่อความรู้กันรุ่นต่อรุ่นเฉพาะในสายงานนั้นๆ บางครั้งความรู้ที่ถ่ายทอดกันก็เป็นความรู้ที่ไม่เป็นปัจจุบัน ในส่วนของข้อเสนอแนะการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ คือ ๑ บุคลากรควรจัดบันทึกปัญหาที่พบในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อนำไปศึกษาหาทางแก้ไขในครั้งต่อไป ๒. ควรมีการส่งเสริมให้มีเครือข่ายกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้กันภายใน อบรม. ๓. อบรม. ควรจัดสรรเวลาให้การเรียนรู้ให้กับบุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักใน ความสำคัญและเรียนรู้เทคนิค วิธีการในการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ๔. การติดตามผลงาน รูปแบบ จากการทำงานที่ผ่านมาให้ได้มาตรฐานให้ดูคล้ายคลึงกัน และนำมาถกแถลงให้ทันสมัย ๕. ควรจัดให้มีการอบรมและยกปัญหาที่เกิขึ้นมาวินิจฉัย ๖. ควรนำความรู้จากการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ๗. จะได้นำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนหรือสืบค้นไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน แล้วเกิดความรู้ใหม่ นำเข้ามาระบบจัดเก็บ

Research Paper Title : Knowledge Management for Development of Sub-District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province

Researcher : Phrasonsin Panyawaro (Boonsoongnoen)

Degree : Master of Public Administration

Research Paper Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee,
B.A. (Social Studies), M.A. (Philosophy),
Ph.D. (Public Administration)

: Asst. Prof. Dr. Anuwat Krasang,
B.A. (Buddhism), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : March 4, 2020

Abstract

The objectives of this research were to study 1) to study the knowledge management to develop the Jaturas Subdistrict Administrative Organizations of Chaiyaphum Province, 2) to compare the knowledge management to develop the Jaturas Subdistrict Administrative Organizations of Chaiyaphum Province categorized by personal factors, and 3) to study problems, obstacles, and suggestions relating to the knowledge management to develop the Jaturas Subdistrict Administrative Organizations of Chaiyaphum Province. The research methodology is the mixed methods research. The first approach is a quantitative research using the questionnaire with reliability at 0.976 as the tool for data collection with the samples group for 188 officers of Sub-District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province, who had been selected from random sampling from total 356 population by Taro Yamane formula. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation, and data analysis from open questions using descriptive analysis by a frequency table, and a qualitative research using an in-depth interview with 12 main informants and the descriptive content analysis technique.

The research findings are as follows:

1) The knowledge management for development of Sub- District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province after the categorization of gender, age, education, and working experience, according to the study, it was found that most respondents are males for 81 persons or 43.1%, aged 20-29 for 36 persons or 19.1%, have an elementary education for 7 persons or 3.6%, and have working experience less than 6 years for 55 persons or 29.3%.

2. The comparison result of the knowledge management to develop the Jaturas Subdistrict Administrative Organizations of Chaiyaphum Province categorized by personal factors represents that the difference of gender affects the difference of opinion towards the knowledge management to develop the Jaturas Subdistrict Administrative Organizations of Chaiyaphum Province, which supports the hypothesis of the research to be true. However, age, education, and working experience do not affect different opinion, which denies the research hypothesis.

3) Problems and obstacles of knowledge management for development of Sub- District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province are 1. The personnel do not record problems during the operations. 2. The organizations do not support the employees to build a knowledge network. 3. The personnel does not summarize problems and obstacles for studying and making solutions. 4. no work follow-up, 5. No training and problem review, 6, no knowledge sharing, for example. 7. Learning by inheriting knowledge from generation to generation specifically in the field and sometimes the transfer of knowledge is not up-to-dated. In terms of the suggestions for knowledge management for development of Sub-District Administrative Organizations in Chatturat District of Chaiyaphum Province are as follows: 1. The personnel should record problems for further study and solution. 2. They should support the knowledge sharing network in the Sub District Administrative Organizations. 3. The Sub District Administrative Organizations should allocate the time of learning for its personnel in order to build the awareness of learning techniques and knowledge organization. 4. The works should be monitored and the monitoring process must share the same pattern in every unit and must be up-to-dated. 5. Should have the training and problem review, 6. Should implement and share the knowledge for problem 7. The knowledge from learning sharing or retrieving and they should create new knowledge into the system and should learn.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้ เรื่อง การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ จัตูรัส จังหวัดชัยภูมิ สำเร็จด้วยดีจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้อำนวยการฝ่ายหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ช่วยให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยมาตลอดตั้งแต่ต้นจนสารนิพนธ์นี้จบบริบูรณ์

ขออนุโมทนาขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๕ ท่าน คือ รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง รศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน และอาจารย์กลอยใจ ชวนศรี ไพบุลย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบเครื่องมือเพื่อในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขออนุโมทนาคณะกรรมการสอบป้องกันทั้ง ๕ ท่าน คือ รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ผศ.ดร.วิชชุกร นาคชน รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อนุโมทนาขอบคุณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลละหาน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลกุดน้ำใส นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจัตูรัส จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้เมตตาอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนเพื่อนนิสิตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น ๑๑ ทุกรูป/คนและที่มีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียนและให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสุจิตวิหการการ (จิตติชัย กุสลจิตโต) เจ้าอาวาสวัดชัยชนะวิหาร ที่ท่านได้อุปการะและสนับสนุนทุนการศึกษาจนจบ อนุโมทนาขอบคุณมารดาบิดาผู้ให้อุปการะทั้งให้กำเนิดและสงเสียเรียนจบสำเร็จการศึกษา

สารนิพนธ์เล่มนี้ หากจะพึงมีคุณค่าและประโยชน์ใดๆ ผู้วิจัยขอน้อมถวายบูชาคุณ พระรัตนตรัย คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ และมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ มารดาบิดา พระอุปฌาย์ อาจารย์ ญาติโยมผู้ถวายปัจจัยสี่และท่านผู้มีอุปการคุณทุกๆท่าน ที่มีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์เล่มนี้จนเป็นสำเร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ ดังที่ปรากฏอยู่

พระสอนสิน ปณญาวโร

๔ มีนาคม ๒๕๖๓

